JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
SIEGBERT ALBER
17 päivänä syyskuuta 1998 *

A Johdanto

1. Esillä olevassa asiassa on kysymys ennen kaikkea sellaisten ennakolta maksettujen tukien lainmukaisuudesta, joiden maksamiseksi edellytetään vakuuksien asettamista. Vakuus saadaan vapauttaa vasta sen jälkeen, kun oikeus tukeen on vahvistettu. Mikäli tuki on maksettu perusteettomasti, on kansallisen viranomaisen vaadittava kyseisen summan maksamista takaisin. Muussa tapauksessa EMOTR:lta ei ole oikeutta saada korvausta.

2. Italian tasavalta on nostanut kanteen Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta varainhoitovuonna 1992 rahoitettuja menoja koskevien jäsenvaltioiden tilien sekä tiettyjen varainhoitovuoden 1993 menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä tehdyn päätöksen 96/311/EY [1] muuttamisesta 20 päivänä marraskuuta 1996 tehdyn komission päätöksen 96/701/EY (jäljempänä päätös) osittaiseksi kumoamiseksi. [2] Italian tasavalta riitauttaa päätöksen siltä osin kuin siinä ei hyväksytä rahoitettavaksi tiettyjä oliiviöljyn kulutustukea koskevia menoja.

3. Komission tekemää 11 934 331 913 Italian liiran (ITL) suuruista rahoitusta koskevaa lopullista korjausta perustellaan ennen kaikkea tuen myöntämistä koskevien menettely- ja valvontamääräysten noudattamatta jättämisellä.

B Tosiseikat

4. Sen jälkeen kun EMOTR:n ja Italian viranomaisten välillä oli käyty perinpohjainen kirjeenvaihto varainhoitovuodelta 1992 maksetun oliiviöljyn kulutustuen lainmukaisuudesta esitetyistä asiakirjoista ja todisteista, komissiolla oli aluksi aikomuksena tehdä 17 149 929 372 ITL:n suuruinen rahoitusta koskeva korjaus. Italian viranomaiset antoivat siihen liittyen vielä lisätietoja syyskuussa 1994. Komissio ilmoitti jäsenvaltioille 13.1.1995 tekemällään päätöksellä, että ainoastaan 28.2.1995 mennessä toimitetut asiakirjat otet-

* Alkuperäinen kieli: saksa.

1 — Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta varainhoitovuonna 1992 rahoitettuja menoja koskevien jäsenvaltioiden tilien sekä tiettyjen varainhoitovuoden 1993 menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä 10 päivänä huhtikuuta 1996 tehty komission päätös (EYVL L 117, s. 19). Italian tasavalta on nostanut kanteen komissiota vastaan myös tämän päätöksen osittaiseksi kumoamiseksi. Ks. tähän liittyen julkisasiamies Alberin 24.3.1998 esittämä ratkaisuehdotus asiassa C-242/96, Italian tasavalta v. komissio, tuomio 1.10.1998 (Kok. 1998, s. I-5863).

2 — EYVL L 323, s. 26.

taisiin huomioon varainhoitovuoden 1992 tilien tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä.

5. EMOTR ilmoitti 15.6.1995 päivätyssä kirjeessään italialaisille viranomaisille, että siihen mennessä toimitettujen lisätietojen perusteella tehtäisiin 11 934 331 913 ITL:n suuruinen rahoitusta koskeva korjaus, joka vastasi suuruudeltaan perusteettomasti maksettuja ja takaisin saamatta jääneitä oliiviöljyn kulutustukia.

6. Komissio ilmoitti virallisesti Italian viranomaisille 6.7.1995 päivätyssä kirjeessään, että riidanalaista summaa ei voitu ottaa huomioon varainhoitovuoden 1992 osalta. Komissio totesi kuitenkin 17.1.1996 päivätyssä kirjeessään, että takaisin vaaditut ja saadut summat olisi voitu ottaa huomioon varainhoitovuoden 1995 osalta, mikäli mm. tähän liittyen vaadittavat asiakirjat olisi toimitettu EMOTR:lle 29.2.1996 mennessä.

7. Sen jälkeen kun myös tätä määräaikaa oli pidennetty, teki komissio varainhoitovuotta 1995 koskien Italian eduksi lähes 743 miljoonan ITL:n suuruisen rahoitusta koskevan korjauksen, missä yhteydessä myös neljä nyt esillä olevaa tapausta hyväksyttiin rahoitettavaksi EMOTR:sta.

8. Komissio teki sille 28.2.1995 mennessä toimitettujen asiakirjojen perusteella 20.11.1996 nyt riidanalaisen päätöksensä varainhoitovuonna 1992 rahoitettuja menoja koskevien jäsenvaltioiden tilien sekä tiettyjen varainhoitovuoden 1993 menojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä ja vahvisti siinä jo aiemmin ilmoittamansa yhteensä 11 934 331 913 ITL:n suuruisen rahoitusta koskevan korjauksen.

9. Kuten tarkastuskertomuksesta [3] käy selville, perustuu nyt käsiteltävänä olevassa asiassa riitautettu komission päätös siihen, että tukea oli maksettu perusteettomasti 82 tapauksessa — joissa vakuudet eivät enää olleet voimassa — eivätkä kansalliset viranomaiset olleet vielä saaneet näitä perusteettomasti maksettuja summia takaisin.

10. Italian hallitus kiistää tehtyjen vähennysten lainmukaisuuden ennen kaikkea sillä perusteella, että kertomuksen yhteenvetoon sisältyvät päätelmät eivät pidä paikkaansa. Tarkemmissa perusteluissaan Italian hallitus jakaa asianomaiset yritykset viiteen ryhmään.

11. Ryhmään A sisältyy seitsemän yritystä, joille maksetut tuet on peritty takaisin ja maksettu myös jo EMOTR:lle. Kyse on yrityksistä Valdolio, P. I. O., Certo C., OL. F. lli de Sensi, Perilli, Vizzari ja OL. Albanese.

3 — Tarkastuskertomus koskien EMOTR:n tukiosaston varainhoitovuoden 1992 ja osittain varainhoitovuoden 1993 tilien tarkastamista ja hyväksymistä (komission asiakirja 27.3.1996, VI/6355/95 lopullinen).

12. Ryhmään B kuuluu yritys nimeltä Luccisano, jonka osalta takaisin maksettavat tuet on peritty kuittaamalla ne yhtiön saamisten kanssa.

13. Ryhmään C kuuluu yritys nimeltä Valle Picentino, jolle maksetun summan vakuudeksi on sittemmin asetettu vapaaehtoinen kiinnitys yrityksen kiinteään omaisuuteen sekä pankkitakaus. Siinä vaiheessa, kun vakuus vapautettiin, ei Italian hallituksen mukaan ollut vielä riittäviä syitä epäillä mainitun yrityksen syyllistyneen oikeudenvastaiseen menettelyyn.

14. Ryhmään D kuuluvien yritysten osalta Italian hallitus vetoaa siihen, että maksettujen summien takaisinperintä ei ole vielä päättynyt, mutta että maksetut summat on edelleenkin turvattu vakuuksilla.

15. Viidenneksi on vielä mainittava Caruso Rosa -nimisen yrityksen erityinen tilanne. Oliiviöljyn kulutustuen myöntämistä koskevien määräysten noudattamista valvova toimivaltainen viranomainen (Agecontrol) on tosin todennut sen rikkoneen säännöksiä, mutta viranomaisen on toisaalta ollut mahdotonta määritellä tarkasti perusteettomasti maksettujen tukien suuruutta. Koska varmaa tietoa asiasta ei siis ole ollut saatavilla, ei myöskään ole ollut mahdollista todeta vakuuksia menetetyiksi. Heti kun vielä tälläkin hetkellä jatkuvat täydentävät selvitykset on saatu päätökseen, peritään perusteettomasti maksetut tuet kuitenkin takaisin.

16. Italian hallitus vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— kumoaa 20 päivänä marraskuuta 1996 tehdyn komission päätöksen C(96)3274 lopullinen siltä osin kuin siinä ei hyväksytä rahoitettavaksi EMOTR:sta 11 934 331 913 Italian liiran suuruista summaa varainhoitovuoden 1992 menoja koskevista Italian tasavallan esittämistä tileistä niiden tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä, ja

— velvoittaa vastaajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

17. Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— hylkää kanteen ja

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

18. Komission käsityksen mukaan Italian hallitus ei ole näyttänyt toteen, että komissio olisi tehnyt virheitä arvioidessaan asiaan liittyviä tosiseikkoja. Komissio on mielestään arvioinut asianmukaisesti kaikkia sille

25.2.1995 mennessä toimitettuja tietoja ja tehnyt näihin perustuen perustellun päätöksen tiettyjen oliiviöljyn kulutustukea koskevien menojen vahvistamatta jättämisestä. Jo tämä yksin riittäisi komission käsityksen mukaan siihen, että Italian tasavallan nostama kanne hylättäisiin perusteettomana.

19. Siltä osin kuin on kysymys Italian hallituksen yksilöidysti mainitsemista yrityksistä, komissio esittää seuraavaa:

Ryhmään A kuuluvien yritysten osalta ilmoitetut menot, lukuun ottamatta yrityksiä P. I. O., Certo C. ja Perilli, on otettu huomioon varainhoitovuoden 1995 tilien tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä. Näiden kolmen muun yrityksen osalta annetut tiedot ovat kuitenkin olleet ristiriitaisia, eikä niiden perusteella voida päätellä, että takaisinmaksu olisi tosiasiallisesti tapahtunut.

20. Myöskään Luccisano-nimistä yritystä koskevien asiakirjojen perusteella ei voida päätellä, että ilmoitettu summa olisi tosiasiallisesti maksettu takaisin EMOTR:lle.

21. Valle Picentino -nimisen yrityksen osalta ei alun perin annettua vakuutta ollut julistettu menetetyksi, eikä ilmoitettuja summia ole myöskään vaadittu takaisin tai kirjattu EMOTR:n hyväksi.

22. Ryhmään D sisältyvien yritysten osalta Italian hallitus itsekin myöntää, että maksettuja summia ei vielä ole saatu perittyä takaisin ja etteivät Italian viranomaiset myöskään pysty näyttämään toteen vakuuksien olemassaoloa. Komission mukaan juuri tämä osoittaa, että kiistanalaiset vähennykset ovat olleet perusteltuja.

23. Caruso Rosa -nimisestä yrityksestä komissio toteaa lopuksi, että asetettuja vakuuksia ei olisi saanut vapauttaa ja että italialaisten viranomaisten olisi pikemminkin pitänyt vaatia mainittujen vakuuksien voimassaoloajan pidentämistä.

C Sovellettavat oikeussäännöt

24. Oliivialaa koskevat perustavanlaatuiset säännökset sisältyvät neuvoston asetukseen N:o 136/66/ETY. [4] Asetuksen 11 artiklan 1 kohdassa, joka on lisätty asetukseen neuvoston asetuksella N:o 2210/88, [5] oliiviöljyn kulutustuki määritellään seuraavasti:

"Jos tuottajan tavoitehinta vähennettynä tuotantotuella on korkeampi kuin oliiviöljyn

4 — Rasva-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 22 päivänä syyskuuta 1966 annettu neuvoston asetus N:o 136/66/ETY (EYVL 1966, 172, s. 3025).

5 — Rasva-alan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen N:o 136/66/ETY muuttamisesta 19 päivänä heinäkuuta 1988 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2210/88 (EYVL L 197, s. 1).

edustava markkinahinta, yhteisössä tuotetulle ja markkinoille saatetulle oliiviöljylle myönnetään kulutustukea. Tämä tuki on näiden kahden hinnan välisen erotuksen suuruinen."

25. Neuvoston asetus N:o 3089/78 [6] sisältää oliiviöljyn kulutustuen myöntämistä koskevat yleiset säännöt. Tämän asetuksen 7 artiklan mukaan jäsenvaltiot perustavat "valvontajärjestelmän, jolla taataan, että tuote, jolle tukea haetaan, täyttää tuen saamisen edellytykset — —".

26. Kyseisen asetuksen 8 artiklan mukaan tuki maksetaan, "kun sen jäsenvaltion nimeämä valvontaelin, jossa tuote pakataan, on todennut, että tuen myöntämiseen vaadittavia edellytyksiä noudatetaan.

Tuki voidaan kuitenkin maksaa ennakolta heti, kun tukihakemus on jätetty, jos annetaan riittävä vakuus".

27. Oliiviöljyn kulutustukijärjestelmän soveltamista koskevat säännöt, sikäli kuin ne nyt tutkittavana olevaa varainhoitovuotta 1992 koskien on otettava huomioon, sisältyvät komission asetukseen N:o 2677/85, [7] sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella N:o 571/91. [8]

28. Kyseisen asetuksen 9 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltion on maksettava "tuen määrä hakemuksen jättöpäivää seuraavien 150 päivän kuluessa. Jos tehdyt tarkastukset edellyttävät täydentäviä tutkimuksia, tätä määräaikaa voidaan kuitenkin pidentää, jos 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vakuuden voimassaoloaikaa pidennetään samaksi ajanjaksoksi".

29. Asetuksen 11 artiklassa säädetään vakuuksista seuraavaa:

"1. Tuen määrä maksetaan ennakolta heti, kun asianomainen hakija jättää tukihakemuksen, johon on liitetty todistus, jolla todistetaan tämän määrän suuruisen vakuuden antamisesta.

2. Vakuuden antaa jäsenvaltion vahvistamien edellytysten mukainen laitos, johon tukiha-

6 — Oliiviöljyn kulutustukea koskevista yleisistä säännöistä 19 päivänä joulukuuta 1978 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3089/78 (EYVL L 369, s. 12).

7 — Oliiviöljyn kulutustukijärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 24 päivänä syyskuuta 1985 annettu komission asetus (ETY) N:o 2677/85 (EYVL L 254, s. 5).

8 — Oliiviöljyn kulutustukijärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun asetuksen (ETY) N:o 2677/85 muuttamisesta 8 päivänä maaliskuuta 1991 annettu komission asetus (ETY) N:o 571/91 (EYVL L 63, s. 19).

kemus on jätetty. Vakuuden voimassaoloaika on vähintään kuusi kuukautta.

3. Vakuus vapautetaan heti, kun jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on vahvistanut tukioikeuden hakemukseen merkittyjen määrien osalta.

Jos tukioikeutta ei vahvisteta kaikille hakemukseen merkityille määrille tai osalle niistä, vakuus menetetään suhteessa määriin, joiden osalta tukeen oikeuttavia edellytyksiä ei ole noudatettu.

Tukioikeuden valvonnasta vastaavan toimielimen on ilmoitettava kuukausittain maksajana toimivalle toimielimelle toimintansa tulokset kunkin hyväksytyn yrityksen tukioikeuden hyväksymisen osalta.

— —"

30. Asetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkennetaan neuvoston asetuksen N:o 3089/78 7 artiklassa mainittua valvontajärjestelmää. Tämä on tarpeen mainitun järjestelmän tehokkuuden ja asianmukaisen hoitamisen varmistamiseksi.

31. Valvontajärjestelmästä säädetään 12 artiklassa mm. seuraavaa:

"1. — —

2. Epäiltäessä tukihakemuksessa olevien tietojen paikkansapitävyyttä jäsenvaltion on keskeytettävä tuen maksaminen tarkastettavan oliiviöljymäärän osalta ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla taataan sellaisten tukien takaisin kerääminen, jotka voivat osoittautua väärin perustein myönnetyiksi, sekä mahdollisten sakkojen maksaminen.

— —

3. Väärin perustein maksetut ennakkomaksut ja tuet on palautettava ja niihin on lisättävä korot — —.

Jäsenvaltioiden maksajina toimivien yksiköiden ja toimielinten on vähennettävä jäsenvaltion perimä määrä Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston menoista."

32. Komission asetuksen N:o 2220/85 [9] 29 artiklassa säädetään lisäksi seuraavaa:

"Jos toimivaltaisen viranomaisen tietoon tulee seikkoja, jotka aiheuttavat vakuuden siirtymisen kokonaan tai osittain, sen on viipymättä vaadittava asianosaiselta siirtyneen määrän maksamista enintään 30 päivän kuluessa vaatimuksen esittämispäivästä. — —"

Jos maksua ei kuitenkaan ole suoritettu määräajassa, toimivaltainen viranomainen voi mm. vaatia viipymättä maksun suorittamista vakuudesta.

33. Yhteenvetona voidaan siis todeta, että tuki maksetaan vain silloin, kun jäsenvaltion valvontaelin on todennut, että tuen maksamiseen vaadittavia edellytyksiä on noudatettu. Tuen maksaminen ennakolta edellyttää kuitenkin vakuuden asettamisesta. Vakuus voidaan vapauttaa vasta, kun tukioikeus on vahvistettu. Mikäli tukioikeutta ei kuitenkaan vahvisteta, menetetään asetettu vakuus viipymättä. Asianomaisen yrityksen on näin ollen maksettava ennakolta saamansa tuki takaisin, kun toimivaltainen viranomainen on evännyt tukioikeuden.

9 — Maataloustuotteiden vakuusjärjestelmän soveltamista koskevien yhteisten yksityiskohtaisten sääntöjen vahvistamisesta 22 päivänä heinäkuuta 1985 annettu komission asetus (ETY) N:o 2220/85 (EYVL L 205, s. 5).

34. Asetuksen N:o 729/70 [10] 5 artiklan mukaan komissio tarkastaa ja hyväksyy tilit jäsenvaltioiden sille toimittamien tilinpäätösten sekä niiden tarkastamiseksi ja hyväksymiseksi tarvittavien asiakirjojen perusteella.

35. Komissio voi asetukseen N:o 1723/72 [11] asetuksella N:o 422/86 [12] lisätyn 1 artiklan 3 kohdan mukaan vahvistaa jäsenvaltiolle eräpäivän lisätietojen toimittamista varten. Jos edellä mainittuja tietoja ei ole toimitettu määräajassa, "komissio tekee päätöksensä niiden tietojen perusteella, jotka sillä on vahvistettuna eräpäivänä hallussaan, lukuun ottamatta tapauksia, joissa tietojen toimittaminen myöhässä on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi oikeutettua".

C Kannanotto

36. Ryhmään A kuuluu kaikkiaan seitsemän yritystä. Näistä neljän yrityksen, nimeltään Valdolio, Vizzari, OL. Albanese ja OL. F. Ili de Sensi, osalta Italian hallitus on suullisessa käsittelyssä myöntänyt, sen jälkeen kun komissio oli kirjallisesti tähän seikkaan viitannut, ettei kanteella näiden yritysten osalta

10 — Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21 päivänä huhtikuuta 1970 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 729/70 (EYVL L 94, s. 13).

11 — Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosaston tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä 26 päivänä heinäkuuta 1972 annettu komission asetus (ETY) N:o 1723/72 (EYVL L 186, s. 1).

12 — Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosaston tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä annetun asetuksen (ETY) N:o 1723/72 muuttamisesta 25 päivänä helmikuuta 1986 annettu komission asetus (ETY) N:o 422/86 (EYVL L 48, s. 31).

ilmoitettujen summien suhteen enää ole kohdetta, [13] koska nämä summat on otettu huomioon varainhoitovuoden 1995 tilien tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä. Seuraava tarkastelu voidaan täten rajoittaa muihin kolmeen Italian hallituksen ilmoittamista ryhmään A kuuluvista yrityksistä.

37. Italian hallituksen tässä yhteydessä esittämät näkökannat voidaan tiivistää siten, että toimitettujen asiakirjojen osalta kaikki asiaan kuuluvat määräykset on otettu huomioon ja että komissio olisi tämän vuoksi ollut velvollinen hyväksymään ilmoitetut menot.

38. Komissio vetoaa ensinnäkin 28.2.1995 asettamaansa asiakirjojen toimittamiselle varattuun määräaikaan, eikä tämän vuoksi ota tämän eräpäivän jälkeen myöhästyneenä toimitettuja lisätietoja huomioon. Muutoin komissio viittaa toimitettuihin tietoihin liittyviin epäselvyyksiin ja ristiriitaisuuksiin sekä arvostelee Italiaa ylipäänsä tuen myöntämistä koskevien määräysten noudattamatta jättämisestä.

39. Ensinnäkin on huomautettava, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan riita-asioissa, joissa jäsenvaltio vaatii EMOTR:n tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevan komission päätöksen kumoamista, kantajalle asetettavat todistustaakkavaatimukset ovat erityisen korkeat. [14]

40. Komissio ei näin ollen ole velvollinen näyttämään kattavasti toteen jäsenvaltioiden sille toimittamien tietojen virheellisyyttä. Komission tarvitsee ainoastaan tehdä uskottavaksi, että kansallisten toimielinten ilmoittamien lukujen paikkansapitävyyttä on perusteltua epäillä. [15] Tämä todistustaakan jakoa koskeva periaate perustuu siihen, että viime kädessä juuri jäsenvaltiolla on parhaat mahdollisuudet esittää ja näyttää toteen EMOTR:n tilien tarkastamiseksi ja hyväksymiseksi tarvittavat tiedot. Jäsenvaltiolla on täten velvollisuus näyttää tyhjentävästi toteen ilmoittamiensa lukujen paikkansapitävyys samoin kuin komission laskelmissa mahdollisesti olevat virheellisyydet. [16]

41. Ryhmässä A jäljellä olevien yritysten eli P. I. O:n, Certo C:n ja Perillin osalta komissio esittää, että sen käytössä olevista asiakirjoista ilmenee ensinnäkin, että ao. asiakirjat toimitettiin sille vasta 28.2.1995 asetetun eräpäivän jälkeen. Toisaalta sille toimitetut asiakirjat sisälsivät erilaisia lukuja koskien takaisinvaadittavia summia. Osaksi näitä summia oli tosin vaadittu, mutta niitä ei vielä ollut saatu takaisin.

13 — Italian hallitus ei kuitenkaan ole peruuttanut kannettaan tältä osin.

14 — Asia 11/76, Alankomaat v. komissio, tuomio 7.2.1979 (Kok. 1979, s. 245, 9 kohta) ja asia C-48/91, Alankomaat v. komissio, tuomio 10.11.1993 (Kok. 1993, s. I-5611, 16 kohta).

15 — Edellä alaviitteessä 14 mainittu asia C-48/91, tuomion 17 kohta.

16 — Tässä yhteydessä on huomattava, ettei komissiolla ole laajaa valtaa valvoa kansallisten viranomaisten hallinnoimia EY-varoja, joten myös tältä kannalta tarkasteltuna todistustaakan jako vaikuttaa perustellulta. Tähän näkökantaan on viitannut myös Euroopan parlamentti 13.4.1989 antamassaan EY-petosten torjumista koskevassa päätöslauselmassa "Eurooppa 1992" (EYVL C 120, s. 279).

Lisäksi nämä summat esiintyivät eri otsikkojen alla, joten ei ollut selvää, minkä otsikon alle ne varsinaisesti kuuluivat vai oliko niitä peräti esitetty useammissa kohdissa ja näin ollen siis kirjattu kahdesti. Kaiken kaikkiaan asiakirjoista ei siten voitu päätellä, mistä konkreettisista summista oikein oli kysymys ja missä määrin näitä summia oli jo saatu perityksi takaisin.

42. Ensinnäkin on todettava, että käsiteltävänä olevassa tapauksessa komissio oli asettanut asetuksen N:o 1723/72 1 artiklan 3 kohdassa mainitun eräpäivän kiistattomasti olemaan 28.2.1995. Koska Italian hallitus ei ole vedonnut poikkeuksellisiin olosuhteisiin, tämän eräpäivän jälkeen ilmoitetut lisätiedot on näin ollen katsottava toimitetuiksi liian myöhään. [17] Jo yksin tällä perusteella riidanalaisen komission päätöksen tätä kohtaa koskeva kanneperuste on hylättävä. Toisaalta Italian tasavalta ei ole esittänyt mitään konkreettista tai ratkaisevaa, jonka perusteella niiden tulosten, joihin komissio on päätynyt, tai niiden johtopäätösten, joita komissio on näistä tuloksista tehnyt, oikeellisuus voitaisiin kyseenalaistaa. Pelkän vastaväitteen esittämistä ei edellä esitettyjen todistustaakan jakoa koskevien periaatteiden vuoksi voida katsoa riittäväksi.

43. Koska Italian hallitus on ainoastaan tyytynyt esittämään, että sen käsityksen mukaan komissiolle toimitetuissa asiakirjoissa ei ole ristiriitaisuuksia ja epäselvyyksiä, ei se näin ollen ole pystynyt näyttämään riittävällä tavalla toteen, että komission päätös olisi virheellinen.

44. Ryhmään B kuuluvasta Luccisano-nimisestä yrityksestä on ensinnäkin todettava uudelleen, että komissio on ollut velvollinen ottamaan huomioon ainoastaan sille 28.2.1995 mennessä toimitetut asiakirjat. Toimivaltainen Italian viranomainen on kuitenkin vasta 18.9.1995 päivätyssä kirjeessä esittänyt komissiolle, että Luccisano oli elokuussa 1994 pyytänyt takaisinmaksettavan tuen kuittaamista saamisillaan. Tämä kuittaus toteutui kuitenkin vasta 15.12.1995 annetulla kansallisella asetuksella.

45. Tähän komissio itse on todennut, että se otti mainitun eräpäivän jälkeen sille annetut tiedot huomioon varainhoitovuoden 1995 osalta, sikäli kuin nämä tiedot oli toimitettu sille 15.10.1995 (varainhoitovuotta 1995 koskevien asiakirjojen toimittamiselle asetettu eräpäivä) mennessä. Edellä mainitusta käy ilmi, että Italian hallitus ei ollut toimittanut asiakirjoja komission asettaman määräajan kuluessa. Italia ei myöskään ollut vedonnut poikkeuksellisiin olosuhteisiin, joilla myöhästyminen olisi voitu oikeuttaa.

46. Näin ollen myös tähän liittyvä Italian hallituksen esittämä kanneperuste koskien varainhoitovuoden 1992 menojen vahvistamatta jättämistä on hylättävä.

17 — Ks. tähän liittyen myös asia C-54/91, Saksan liittotasavalta v. komissio, tuomio 22.6.1993 (Kok. 1993, s. I-3399, 14 kohta).

47. Ryhmään C kuuluvan Valle Picentino -nimisen yrityksen osalta komissio perustelee menojen vahvistamatta jättämistä Italian valvontaviranomaisten kertomuksella. Tässä kertomuksessa esitetään, vaikkei väitteen tueksi esitetäkään objektiivista näyttöä, että on perusteltua lähteä siitä, että kyseisessä tapauksessa on ainakin osittain ollut kyse oliiviöljyn fiktiivisistä ostoista. Tähän liittyen viitataan yrityksen mahdollisiin vilpillisiin menettelytapoihin, jotka lähtökohtaisesti sulkevat pois mahdollisuuden tukioikeuden vahvistamiseen. Myös Italian hallitus on suullisessa käsittelyssä myöntänyt, että tämän yrityksen saamien tukien suhteen voidaan perustellusti puhua mahdollisista sääntöjenvastaisuuksista. Kyseessä on kylläkin vain epäily, jota ei ole pystytty näyttämään toteen.

48. Neuvoston asetus oliiviöljyn kulutustukijärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä säädettiin sen perustelukappaleen mukaan myös sitä tarkoitusta varten, että sen avulla pystyttäisiin ehkäisemään vilpillisiä toimia.

49. Tässä yhteydessä on näin ollen huomattava myös asetuksen N:o 2677/85 11 artiklan 3 kohta. Sen mukaan vakuus saadaan vapauttaa vasta, kun jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on vahvistanut tukioikeuden. Mikäli asian suhteen on olemassa perusteltuja epäilyjä, 11 artiklan sääntelystä seuraa, että tukioikeutta ei voida tältä osin vahvistaa. Komissio toteaa perustellusti edellä mainittuun liittyen, että alun perin asetettua vakuutta ei olisi saanut vapauttaa, koska oli olemassa huomattavia syitä epäillä asianomaisen yrityksen menettelytapojen lainmukaisuutta ja varsinkin, kun kansallinen valvontaviranomainen itse oli viitannut mahdolliseen fiktiivisten ostojen avulla tapahtuneeseen vilpilliseen menettelyyn.

50. Edellä mainittua lopputulosta ei myöskään jälkeenpäin tapahtunut uusien vakuuksien asettaminen muuta miksikään. Asiaan liittyvien säännösten mukaisesti tuen ennakolta maksamisen edellytyksenä on vakuuden asettaminen, mikä on tarpeen juuri vilpillisten aikomusten torjumiseksi. Näin ollen tätä sääntelyä ei saa kiertää siten, että alun perin asetettu vakuus vapautetaan ja sen tilalle asetetaan mahdollisesti myöhemmin uusi vakuus.

51. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa kansallisen valvontaviranomaisen tarkastuskertomus on valmistunut 26.1.1993, kun taas uudet vakuudet, joihin Italian hallitus on viitannut, asetettiin vasta syyskuussa 1993, siis yhdeksän kuukautta myöhemmin. Tukea koskevien säännösten tehokas soveltaminen edellyttää kuitenkin, että ennakolta maksettu tuki on turvattu vakuudella niin kauan, kunnes tukioikeus on vahvistettu. Näin ollen on voimassa olevien määräysten vastaista, että asetetut vakuudet vapautettiin huolimatta huomattavista epäilyistä ja vasta vireillä olevan rikosprosessin yhteydessä kolme vuosineljännestä myöhemmin asetettiin uusi vakuus. Tällainen menettely ei sovi yhteen oliiviöljyn kulutus-

tuen valvontaa koskevien määräysten tarkoituksen ja tavoitteen — kuten vilpillisten toimien ehkäisemisen — kanssa. Se, että Italian hallituksen mukaan sillä ei ollut aluksi syytä epäillä Valle Picentino -nimisen yrityksen menettelytapoja, perustuu vuotta 1990 koskeneeseen tilanteeseen ja on siten nyt käsiteltävänä olevassa asiassa vailla merkitystä.

52. Tästä seuraa, että komission näkökantaan on yhdyttävä ja tähän liittyvä Italian hallituksen esittämä kanneperuste on hylättävä.

53. Samoin Italian hallituksen ryhmään D sisältyvien yritysten suhteen esittämät näkökannat on torjuttava. Italian hallitus esittää ainoastaan, että summien takaisinperiminen ei vielä ole päättynyt ja että vakuuksien olemassaolo pystytään näyttämään toteen — vaikka näin ei tosiasiassa olekaan tehty.

54. Koska näiden vakuuksien olemassaoloa ei siis ole näytetty toteen, on kyseessä pelkkä Italian hallituksen esittämä vastaväite, joka ei vielä riitä tekemään komission päätöstä lainvastaiseksi. Koska tässä yhteydessä ei myöskään muutoin ole esitetty täydentäviä yksityiskohtia, on tähän liittyvä Italian hallituksen esittämä kanneperuste hylättävä.

55. Viimeinen Italian hallituksen esittämä kanneperuste koskee Caruso Rosa -nimistä yritystä. Siihen liittyen Italian hallitus esittää, että vaikka valvontaviranomainen olikin esittänyt epäilyjä rikkomuksista, ei perusteettomasti maksettujen tukien tarkka määrittäminen kuitenkaan ole ollut mahdollista. Tämän vuoksi asiassa on Italian mukaan tehty myös lisätutkimuksia, mutta nekään eivät ole johtaneet muunlaiseen lopputulokseen. Komission esittämän arvostelun, jonka mukaan Italian viranomaisten olisi tullut pyytää vakuuden voimassaoloajan pidentämistä, osalta Italian hallitus vetoaa ainoastaan siihen, että sellainen menettely olisi ollut epätarkoituksenmukaista.

56. Myös tähän yritykseen liittyen on todettava, että tuen myöntämisen edellytyksiä ei esitettyjen epäilyjen vuoksi ollut, joten myöskään vakuuden vapauttaminen ei asiaan liittyvien säännösten mukaan olisi ollut sallittua. Ottaen huomioon edellä esitetyt todistustaakan jakoa koskevat periaatteet on myös tässä yhteydessä todettava, että Italian hallitus ei ole sen enempää täsmällisesti esittänyt kuin näyttänyt toteenkaan sitä, että vakuuksien vapauttaminen olisi ollut perusteltua ja että komission menettely olisi ollut lainvastaista. Asiaan liittyvistä säännöksistä käy nimenomaisesti ilmi, että mikäli tuen myöntämisen

edellytyksiä ei voida vahvistaa, ei ennakolta maksetun tuen turvaamiseksi asetettua vakuutta saa vapauttaa.

57. Yhteenvetona voidaan todeta, että Italian hallitus ei ole pystynyt näyttämään toteen komission tekemien laskelmien virheellisyyttä. Kanne on tämän vuoksi hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

58. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianomainen, joka häviää asian, on velvoitettava vastapuolen vaatimuksesta korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

E Ratkaisuehdotus

59. Ehdotan sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuin antaa seuraavan tuomion:

1) Kanne hylätään ja

2) Italian tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.